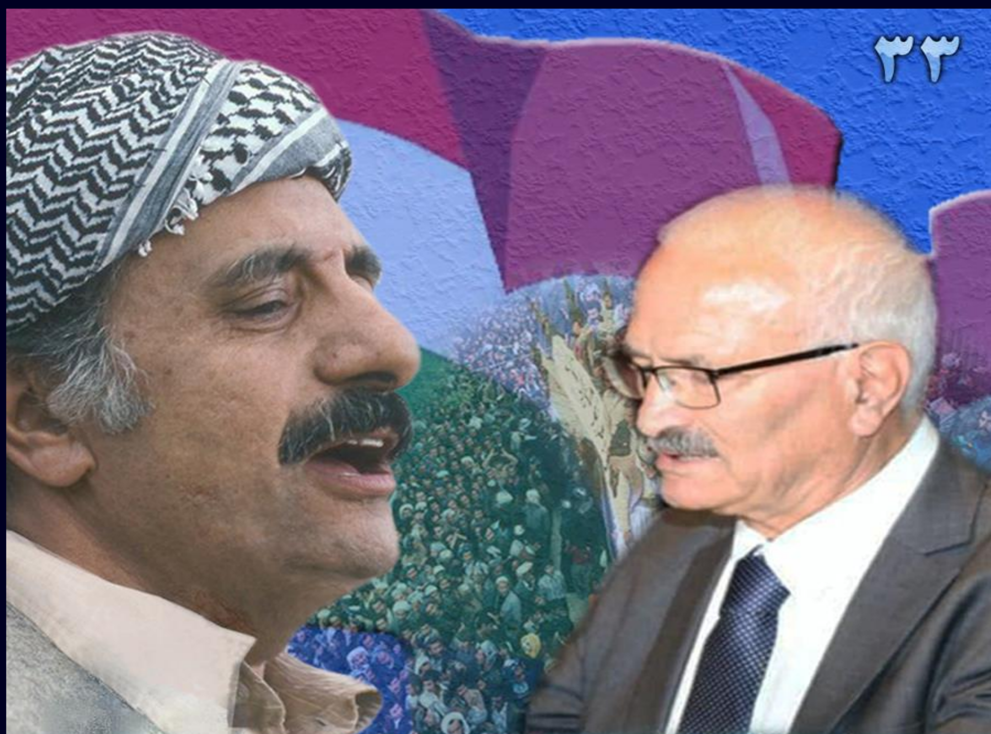

پێناسەکردنی هزری دوکتور قاسملوو

مستەفا شڵماشی

ئامادەکردنی: رەحمان نەقشی

سەرچاوە
Serchawe

بەڕێوەچوونی سیمینارێک لە وڵاتی دانمارک

ڕۆژی شـەممە ٢٥ی پووشـپەڕی ١٤٠١ی هەتـاوی، (١٦ی جـوولای ٢٠٢٢ی زایینـی) بە بـۆنەی ٣٣یەمـین سـاڵوەگەری تیرۆرکردنـی ڕێبەری شـەهید دوکتـور قـاسـملوو و هاوڕێیـانی بە دەسـتی تیرۆریسـتانی کۆمـاری ئیسـلامیی ئێـران لە ڤییەنـی پێتەختـی وڵاتـی ئـوتریش سیمینـارێک لەسـەر بـانگهیشـتنی فەرمی کـۆمیتەی دانیمـارکی حیزبـی دێمـوکراتی کوردستان لە شاری "کۆپێنهاگ" بۆ بەڕێز کاک مستەفا شەڵماشی کەسـایەتی خۆشـناوی گەلـی کـورد و سیمای دیـاری نێو جوڵانەوەی ڕزگاریخوازی ڕۆژهەڵاتی کوردستان و ئەندامی پێشووی ڕێبەری حیزبی دێموکراتی کوردسـتان لە ژێـر ناونیشانی؛

گەشەی هزری قاسملو لە کۆنفرانسی ٣ وە تا کاتی شەهیدبوونی و شوێنکارەکانی" بۆ، پێکهینان؛

* کاکڵەی باسەکە:
* قاسملو چۆن و لە کەیەوە بوو بە هزر؟
* دەرکەوتن و گەشەی هزری قاسملو
* گرنگترین پرێنسیپەکانی هزری قاسملو:

– ئەولە وییەت دان بە پرسی نەتەوەیی:
– گرنگی دان بە دێموکراسی، وەک میکانیزمێک بۆ پاراستنی مافەکانی تاک و کۆمەڵ
– ئاوڕدانەوە لە مەسەلە کۆمەڵایەتیەکان لە چوارچێوەی سۆسیالیزمی دێموکڕاتیک دا:
– گرنگی دان بە شەففافییەت لە سیاسەت دا:
– پاراستنی دیسیپلینی حیزبی لە کاتێک دا کە دێموکڕاسی تەشکیلاتیش هەبێ:
– لە بەرچاوگرتنی پرێنسیپەکانی مافی مرۆڤ لە کاری حیزبی دا:
– گرنگی دان بە ناساندنی مەسەلەی کورد لە بواری نێونەتەوەیی دا:

* چۆنیەتی گرنگی دان بە هزری قاسملو:

باسەکەی من سەبارەت بە:

گەشەی هزری قاسملو لە کۆنفرانسی ٣ وە تا کاتی شەهیدبوونی و شوێنکارەکانی" بو.

کاکڵەی باسەکە:

لە ساڵڕۆژی جینایەتی سامناکی تیرۆری ڕێبەری ناوازە وکاریزمای حیزبی دێموکڕاتی کوردستان، دوکتور عەبدولڕەحمان قاسملو و هاوڕێیانی دا، سڵاو دەنێرم بۆ ڕووحی پاکی هەرسێک شەهیدی کارەساتی ویەن دوکتور قاسملو، کاک عەبدوڵلا قادری ئازەر و دوکتور فازیل ڕەسوڵ. بێگومان ئەو جینایەتەی کۆماری ئیسلامی ئێران کە بە کەڵک وەرگرتن لە دڵپاکی و ئاشتیخوازیی ڕێبەری لێهاتووی گەلەکەمان دوکتور قاسملو، لە پایتەختی وەڵاتێکی ئوروپایی وبەناو پارێزەری مافی مرۆڤ دا ڕووی دا، هەرگیز لە بیر ناچێتەوە. هەر وەک هزر و میراتی دەوڵەمەندیی ئازادیخوازانە، دێموکڕاتیک، ئاشتیخوازانە و

سەردەمیانەی دوکتور قاسملوش هیچ کاتێک لە بیری ڕۆڵەکانی نەتەوەی کورد بەگشتی و ڕێبوارانی ڕێگای قاسملو بە تایبەتی ناچێتەوە. بەخۆڕایی نەبو کە دوژمنی ڤین لە دڵ بەو شێوە فێڵاوی وڕەزیلانە یە گیانی دوکتور قاسملوی کردە ئامانج. دوژمنانی حیزبی دێموکرات و نەتەوەی کورد زۆر لەمێژ بوو بەدوای ئەوەوە بوون کە لە دەرفەتێک دا سەری جووڵانەوەی سەردەمیانە و پێشکەوتووی نەتەوەی کورد لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان بکەنە ئامانج. ئەوان بە خەیاڵی خاوی خۆیان لە نێوبردنی فیزیکیی دوکتور قاسملو، سەرچاوەی هەڵێنجانی بیریی سیاسیمانیان ووشک دەکرد. لەوە حاڵی ببوون کە قاسملو تەنیا ڕێبەرێکی ئاسایی و مودیرێکی بەڕێوەبەری نییە، بگرە خۆی لە خۆی دا هزرێکە و لە توانای دایە ڕێبەران پێ بگەیەنێ. دیارە بیریان لەوە نەکربۆوە کە مرۆڤ بە حاڵەتە فیزیکیەکەی دەکرێ لە نێو بچێ، بەڵام کە بو هزر هەرگیز لە نێوناچێ و نەوە لە دوای نەوە دەگوازرێتەوەو گەشە دەکا.

قاسملو چۆن و لە کەیەوە بوو بە هزر؟

منداڵێک وەک هەموو منداڵەکانی دیکە لە ڕۆژێکی تایبەتی دا کە دەبێتە (شەوی یەلدای) ی ساڵی ١٣٠٩ی هەتاوی، ڕێکەوتی ٢٢ی دیسامبری ١٩٣٠ لە شاری ورمێی ڕۆژهەڵاتی کوردستان و لە بنەماڵەیەکی خاوەن مڵک لە دایک بو. خوێندنی سەرەتایی و ناوەندی لە ورمێ و پاشان لە تاران تەواو کرد. لە پازدە ساڵی دا بە دامەزراندنی یەکیەتی لاوان لە ورمێ دەستی بە چالاکی سیاسی کرد. ساڵی ١٣٢٧ بۆ درێژەدانی خوێندن چوو بۆ پاریس پایتەختی وەڵاتی فەڕانسە. بەهۆی چالاکیەکانیەوە لە دژی ڕژیمی پاشایەتی لە وڵاتی فەڕانسە گوشاری بۆ هات ، بۆیە یەکەم بورسییەی "یەکیەتیی نیونەتەوەیی خوێندکارانی بەشی ئێران"ی لە پڕاگ وەردەگرت وبۆ درێژەدای خوێندن چوو بۆ پڕاگ. سالی ١٣٢٠ بە نوێنەرایەتی خوێندکارانی ئێرانی لە دووهەم کۆبوونەوەی یەکیەتیی نێونەتەوەیی خوێندکاران دا لە پڕاگ بەشداری کرد.

پاش وەرگرتنی لیسانسی زانستە کۆمەڵایەتیەکان لە زانستگای پڕاگ ساڵی ١٣٣١ لە سەردەمی حکومەتی دوکتور موسەددیق دا گەڕایەوە تاران و لە نێو تەشکیلاتی حیزبی توودە دا دەستی کرد بەکاری حیزبایەتی. دیارە ئەو کاتە حیزبی توودە گەورەترین حیزبی گۆڕەپانی سیاسی لە ئێران دا بوو هەر لەهەمان کاتیش دا لافی بەرگری لە مافی نەتەوە بندەستەکانی ئێرانی لێدەدا. بەڵام سۆزی قاسملو بۆ مەسەلە نەتەوەییەکەی هانی دا کە بگەڕێتەوە مهاباد وڕۆڵی هاو ئاهەنگی پێکهێنان لە نێوان حیزبی توودە و حیزبی دێموکراتی کوردستان دا وەعۆدە گرت. هەنگاو نانی دوکتور قاسملو بۆ نێو کاری سیاسی لەڕاستی دا هەر ئەوکاتیش کە لە ڕیزەکانی حیزبی توودە دا بو، بە مەبەستی خزمەتکردن بە دۆزی ڕەوای کورد بوو. بۆیە هەر بە ماوەیەکی زۆر کورت ڕۆڵی خۆی گۆڕی و لە جیاتی هاوئاهەنگ کەری پەیوەندییەکانی نێوان حیزبی دێموکرات وحیزبی توودە، بوو بە یەکێک لە ڕێبەرانی حیزبی دێموکرات. پاش کودیتای ٢٨ی گەلاوێژی ساڵی ١٣٣٢ کە لە دژی

سەرچاوە
Serchawe

دەوڵەتی دوکتور موسەددیق ئەنجام درا، چالاکیی حیزبی دێموکڕات و دوکتور قاسملو بو بە چالاکی ژێرزەمینی و لە تاران و کوردستان بە نەهێنی لە ڕیزەکانی حیزبی دێموکراتی کوردستان دا درێژەی بە خەبات دا. لەو ماوەیەدا بوو بە سەرپەرستی "ڕۆژنامەی کوردستان" ئۆرگانی کومیتەی ناوەندیی حیزبی دێموکراتی کوردستان و ٥ ژمارەی لێ چاپ وبڵاو کردنەوە. هەر لەو ماوەیەش دا بو کە کومیتەیەکی سەرانسەری بۆ بەڕێوەبردنی کاروبارەکانی حیزبی دێموکراتی کوردستان پێکهات کە دوکتور قاسملو سەرپەرستی دەکرد.

دوکتور قاسملو دوای ٥ ساڵ لە تێکۆشانی حیزبی و هەڵسوڕانی سیاسی لە ئێران وکوردستان، ساڵی ١٣٣٦ جارێکی دیکە گەڕایەوە چێک وسلۆواکی و درێژەی بە خوێندن دا. ساڵی ١٣٣٧، ١٩٥٨ ی میلادی دوای ڕووخانی ڕژیمی پاشایەتی وهاتنە سەرکاری عەبدولکەریم قاسم، لە گەڵ چەند ئەندامێکی دیکەی حیزب چوو بۆ عێراق و باشووری کوردستان تا بە کەڵک وەرگرتن لەو کەش و هەوا ئازادەی کە لەوسەردەمی دا لە عێڕاق وباشووری کوردستان پێکهاتبوو، جارێکی دیکە هەوڵ بدا کادر و ئەندامە پرش وبڵاوەکانی حیزب کە بە ناچاری ڕۆژهەڵاتی کوردستانیان بەجێ هێشتبوو و هاتبونە باشووری کوردستان و عێڕاق کۆ بکاتەوەو چالاکیی حیزب ببووژێنێتەوە. بەڵام دوای هەوڵێکی بەرچاو لە ساڵی ١٣٣٩ دا پێش بە چالاکیەکانی گیرا وبە دەستووری دەوڵەتی عێڕاق لە و وڵاتە دەرکرا وگەڕایەوە پاریس.

ساڵی ١٣٤١، ١٩٦٢ ی میلادی شەهیدی پایەبەرز دوکتوور قاسملو، لە زانستگای پڕاگ دوکتورای زانستیی ئابووری وەرگرت و تیزی دوکتوراکەی بە ناوی "کوردستان وکورد" بە باوەڕی من بوو بە سەرەتای تیۆریزەکردنی هزری قاسملو لە گۆڕەپانی خەباتی نەتەوەیی گەلی کورد دا لە کوردستان بە گشتی ولە ڕۆژهەڵاتی کوردستان بە تایبەتی. سەبارەت بە ئاستی زانیاری بەرز ودەقیقیی لێکۆڵینەوەکانی" کوردستان وکورد" وەک سەرچاوەیەکی زانستی لەسەر کوردستان، کە لە سەرەتادا بە زمانی چێکی نووسرابو، تا ئێستا بە زمانەکانی ئینگلیزی، سلۆواکی، لێهستانی، عەرەبی، کوردی، فارسی و هیندی و چەند بەشێکیشی بە فەڕانسەیی چاپ وبڵاو کراونەوە. دوکتور قاسملو بۆخۆشی زمانزانێکی گەورە بو و زمانەکانی کوردی، فارسی، چێکی،فەڕانسەوی، عەرەبی، ئینگلیزی و تاڕاددەیەک ڕووسی وسلۆواکی وئاڵمانیشی دەزانی .هەمووی ئەوانە دوکتور قاسملویان کردبو بە کەسایەتیەک، کە ئەگەر لە مەیدانی کردەیی دا توانا فکری و زانستیەکانی بەکار هێنابان، پتانسییەلی ئەوەی تێدا بوو کە وەک ڕێبەرێکی کاریزماتیک دەرکەوێ و ئیمکانی زانستی و تاقیکردنەوەیی ئەوەی هەبوو کە ببێتە خاوەنی هزری تایبەتیی خۆی. هزرێک کە ڕۆڵی سیاسی ئەویان لە مەیدانی خەباتی نەتەوەیی دا ئەبەدی دەکرد و بە لە نێوچوونی خۆشی ڕێچکەیەکی خەباتی تایبەت بە خۆی بۆ نەوەکانی داهاتوو بەجێ دەهێشت. بناغە تیۆرییەکانی هزری قاسملو کە لە "کوردستان وکورد" دا دیاری کراون بریتی بوون لەو چەند تێرمە تیۆریکە زانستی و سەلمێنراوانە لە سەر کوردستان و خەباتی نەتەوەیی کورد دا.

کوردستان یەک وولاتە و دابەش کراوەو کورد یەک نەتەوەیە: ئەو بەشە لە تیۆریزە کردنی هزری قاسملو لە چەند بەشی کوردستان و نەتەوەی کورد: کە بڕگەکانی: جوگرافیای کوردستان، دانیشتوان، ئایین، زمان وئەدەب، خوێندن و لەشساغی دەگرێتەوە، دارێژراوەو تیۆریزە کراوە.

ئاوڕێک بۆ سەر مێژووی گەلی کورد: کە بڕگەکانی: ڕەسەنی کورد، کورد لە ڕۆژگاری کۆن دا، کورد لە سەدەکانی نێوەڕاست دا، کورد لە ڕۆژگاری نوێ دا، خزینی دەوڵەتە ئیمپریالیستی یەکان بۆ نێو کوردستان و کوردستان پاش شۆڕشی مەزنی سۆسیالیستیی ئۆکتۆبر دەگرێتەوە.

دابەشکردنی کوردستان: کە بڕگەکانی: کورد لە تورکیا، کورد لە عێراق، کورد لە ئێران، کورد لە سوریا و کورد لە یەکیەتیی سۆڤیەت دەگرێتەوە.

ئاوڕێکی گشتی بۆسەر ئابووریی کوردستان: باس لە باری ئابوری کوردستان بە گشتی، ئابوری ڕۆژهەڵاتی کوردستان و کشت وکاڵ وئاژەڵداری وەک پایەی ئابووری و ئاودێری و سەرچاوەکانی ئاو دەکا.

ئاوڕێکی گشتی بۆ سەر مێژووی کۆمەڵی کوردەواری: کە باس لە مەسەلەی ملکداری، کوردستان وەک بەشێک لە بازاڕی جیهانی، پێگەیشتنی عەشیرەتە کوردەکان و گۆڕانی باری ئابوری کوردستان دەکا.

بەو پێیەی سەرەوە دوکتور قاسملو دەیسەلمێنێ کە کورد یەک نەتەوەیە وکوردستان یەک وڵاتە و دابەش کراوە. بەڵگە دێنێتەوە کە کورد هەمو مەرجەکانی بە نەتەوە بوون، وەک زمانی هاوبەش، نیشتمانی هاوبەش، مێژووی هاوبەش، داب ونەریت وباری کۆمەڵایەتیی هاوبەش وتا ڕاددەیەک ئابووری هاوبەشی تێدایە. لە بڕگەکانی دواتری لێکۆڵینەوەو تیۆریزە کردنی هزرەکەی دا دێتە سەر جووڵان و چالاکبوونی ناسیۆنالیزمی کوردی باس لە مەسەلەی کورد لە شەستەکان دا دەکا و مەسەلەی کورد وەک مەسەلەیەکی جیهانی پێناسە دەکا، چوونکە لە ڕەوتی ئاسایی پەیوەندییە نیونەتەوەییەکان دا، شوێنکار وجێگای کورد وەک یەک نەتەوە نا دیارە. بۆیە بەم جۆرە دەیهەوێ لە پێشدا سرووشت و تایبەتمەندییەکانی مەسەلەی کورد پێناسە بکا وپاشان لە چوارچێوەی پەیوەندییە نێونەتەوەییەکان دا بیگونجێنێ. لێرەدا بەمجۆرە دەچێتە نێو باسەکە:

مەسەلەی کورد لە ڕۆژگاری ئەمڕۆدا: شی دەکاتەوە بە هێنانەگۆڕی باسەکانی وەک: سرووشتە تایبەتییەکانی مەسەلەی

سەرچاوە Serchawe

کورد، وەزعی ئێستای کورد، جێگیربوونی نەتەوایەتیی کورد و سرووشتی خەباتیی ڕزگاریخوازیی گەلی کورد. لەو بڕگەیەدا دوکتور دەیهەوێ بیسەلمێنێ کە ناسیۆنالیزمی کوردیش وەک ناسیۆنالیزمی هەر نەتەوەیەکی سەر ئەم دنیایە لە بوژانەوە دایە. خۆی ڕیک دەخا وخەباتی ڕزگاریخوازی دەکا. ئەو خۆ ڕیکخستنە بە شێوەیەکی دەوڵەمەند باری نەتەوایەتیی کورد جیگیر دەکا. هەرچەندە کورد دەوڵەتی نییە، بەڵام لە هەوڵی دامەزراندنی کیانی خۆی دایە. لەو چوارجێوەیەدا باسی کۆماری کوردستانیش لە بڕگەیەکی جیاواز دا دەکا و وەک نمونەیەکی باش لە دەسەڵاتی کوردی وێنای دەکا ودەیسەلمێنێ کە کوردیش دەتوانێ بە باشی خۆی بەڕێوەبەرێ و وەک هەمو گەلانی ئازادی دنیا کەڵک لە "مافی دیاریکردنی چارەنووسی خۆی" وەربگرێ.

هەر بەو مەبەستە مەسەلەی کوردیش دەخاتە نێو جوارچێوەی مافی دیاریکردنی چارەنووس لە بڕگەیەکی تایبەت دا بە ناوی:

مافی دایاری کردنی چارەنووسی نەتەوەکان ومەسەلەی کورد: بە جوانی ئەو ئامانجە تیۆریزە دەکا. بۆ ڕوونکردنەوەی ئەو باسە ئاوڕ لە سێ تەوەر لەم بوارە دا دەداتەوە وەک: مارکسیستەکان ومافی دیاری کردنی چارەنووسی مەسەلەی کورد، داخوازی دامەزراندنی دەوڵەتێکی سەربەخۆی کوردستان و ڕێگای ڕزگاری گەلی کورد. پێداگرتنی دوکتور لەسەر تێرمە سیاسیەکانی وەک؛ مافی دیاریکردنی چارەنووس، خەباتی ڕزگاریخوازی، دامەزراندنی دەوڵەتی نەتەوەیی و کورد یەک نەتەوەو کوردستان یەک وڵاتە، بە جوانی نیشان دەدا کە بناغەکانی هزری قاسملو لە سەر وەدەستهێنانی مافی نەتەوەیی بۆ نەتەوەی کورد، نەک تەنیا لە یەک بەشی دا، بەڵکو لە سەرانسەری کوردستان دا دارێژراون.

دوکتور قاسملو هەرچەند دان بەوەدا دەنێ کە کوردستان دابەش کراوە و ئەو دابەشکردنە سرووشتی خەباتی گۆڕیوەو لە هەر پارچەیەی کۆمەڵێک تایبەتمەندی و کۆسپی لە ڕێگای خەبات دا بەرهەم هێناوە، بەڵام مەسەلەی کورد هەر یەک مەسەلەیە ولێک جیاناکرێتەوەو کوردستان هەر یەک وەڵاتە و پێویستە وەک یەکەیەکی جوغرافیایی پێک پەیوەست چاوی لێ بکرێ و وەک نیشتمانی یەک نەتەوە بناسرێ.

دەرکەوتن و گەشەی هزری قاسملو

هەروەک لە سەرەوە باسمان کرد دارێژرانی هزری قاسملو و بە تیۆریزەکردنی ئەو، لە کتێبی"کوردستان و کورد" تێزی دوکتوراکەی دا ساڵی ١٩٦٢ ڕووی دا. بەڵام سەرەتای دەرکەوتنی ئەو هزرە و گەشەکردنی ئەو هزرە لە کۆنفرانسی ٣ی

حیزبی دێموکڕاتی کوردستانەوە دەست پێ دەکا. کۆنفڕانسی ٣ لە مانگی ٦ی ساڵی ١٩٧١ لە شاری کۆیەی باشوری کوردستان پێک هات. ئەندامانی کومیتەی ناوەندی ١١ کەس بون کە بریتی بون لە:

دوکتور قاسملو.
کەریمی حیسابی.
مامۆستا عەبدوڵڵا حەسەنزادە.
محەممەد ئەمین سیراجی.
مامۆستا هێمن.
حەسەن ڕستگار،
ڕەسوڵ پێشنماز.
سەید ڕەسوڵ دێهقان.
قادر وردی.
کەریم حەدداد.
ئەمیری قازی.
لەوانە:
دوکتور قاسملو،
کەریم حیسامی،
عەبدوڵڵا حەسەنزادە،
محەممەد ئەمین سیڕاجی
مامۆستا هێمن وەک ئەندامی دەفتەری سیاسی هەڵبژێردرابون و دیارە دوکتور قاسملوش سکرتێر بو.

کۆنفرانسی ٣ش لە سایەی ئیمزاکردنی بەیانی یازدەی ئازار لە باشووری کوردستان لە نیوان سەرۆکی جووڵانەوەی کورد نەمر مەلا مستەفا بارزانی و دەوڵەتی عێراق دا ئیمکانی بۆ ڕەخسا. دوای بەیانی یازدەی ئازار دوکتور قاسملو بۆسەردانی بارزانی و پیرۆزبایی گوتن هاتبۆوە باشووری کوردستان. مامۆستا عەبدوڵڵا حەسەنزادە لە ئەزموونی خەبات دا ئاوا باسی هاتنەوەی دوکتور قاسملو دەکا:

"کاتێک لە ئاکامی ووت و وێژ و سەرەنجام ڕێککەوتنی نێوان سەرکردایەتیی بزووتنەوەی کورد و دەوڵەتی عێڕاق دا بە یانییەی ١١ی مارسی ١٩٧٠ دەرچوو، دوکتور قاسملوو ئەو وەختی لە دەرێ بوو. لە دەرێش کە بوو لە ڕاستی دا پێوەندی دەگەڵ هێندێک لە دۆستانی حیزبی هەبوو بە تایبەتی ئەوانەی لە دەرێ بوون. ئێستا ٤٦ - ٤٧ یش تیپەڕیوە، ئەویش

سەرکوت کراوە، دەنا پەیوەندیی دەگەڵ وان پتەو بوو. دوکتور قاسملوو هاتبۆوە بۆ سەردانی مەرحومی بارزانی، بۆ پیرۆزبایی پێ گوتن و لە عەینی کات دا ئەوەشی لە نەزەر دابوو کە بزانێ چەندە ئیمکانی ئەوە هەیە ئەو و ڕفیقەکانی بگەڕێنەوە بۆ عێراق. لە کوردستان یا لە عێراق ڕا تێکۆشانی حیزبی دەست پێبکەنەوە. لەو کاتە دا کە ئەو لە ناوچەی باڵەکایەتی بوو، کاک ئەمیری قازییش کە ئەندامی کومیتەی ناوەندی بوو" ئەوە ئیدی دەکەوتە دوای کۆنفرانسی دوو کە ئەمنیش ببومە ئەندامی کومیتەی ناوەندی" لەوناوچەیە بوو کە بنکەی سەرۆکایەتیی بارزانیش هەر لەوێ بوو. ئەوان کە پێشتر یەکتریان ناسیبوو، دووبارە یەکتریان گرتبۆوە و قسەیان کردبوو. کاک ئەمیر هەر بۆخۆی باسی کردبو کە ئەگەر بکرێ هەموو ئەو لک و پۆپانەی حیزبی دێموکراتی کوردستان وەسەر یەک کەونەوە. دوکتوریش ئامادەیی نیشان دابو........ وابو کاک حەسەنی ڕستگار و کاک ئەمیر و من - مامۆستا هێمن بۆی نەکرا - ئەو سێ یەمان چووینە بەغدا. سەفەرەکەمان لانی کەم چوار پێنج ڕۆژی خایاند. باسمان بو، کێشەمان بو، لەسەر ئەوەی چۆن بێ. ئێمە نامەکەمان بۆ بردبوو و داوامان دەکرد دە نێو کومیتەی ناوەندی دا کار بکا بەو جورەی کە بۆمان نوسیبوو. ئەو کوتی نایەم. ئەمن دەو کومیتە ناوەندیە دا نابم. ئەو کومیتە ناوەندی یە لە کۆنگرەیەک هەڵبژێردراوە کە منی بە جاسووس ناسیوە و دەری کردووم. ئێمە گوتمان باشە دەواقیع دا ئەوە وەرگرتنەوەی ڕەئی یەکەیە. کوتی نا ئەمن نایەمە نێو شتێکی ئاوا. دەبێ ڕێبەری یەکی تازە هەڵبژێرین و دەست بە کار بکەین هەتا دەگەینە کۆنگرەیەک، کۆنفرانسێک، شتێک. ....هەربۆیە هاتین لە کۆبونەوەیەکی شەش نەفەری دا کۆمیتە مەرکەزی یەکی هەشت نەفەریمان هەڵبژارد."

ئەو کومیتەیە ی مامۆستا حەسەنزادە باسی دەکا پاش ماوەیەک کارکردن کۆنفرانسی٣ی پێکهێنا، پەیرەو و پرۆگرامێکی پێشکەوتوی بۆ حیزب پەسند کرد و کومیتەی ناوەندیەکی تازە ی هەڵبژارد و دوکتور قاسملوی کردە سکرتێری حیزب و بەمجۆرە بە سەرپەرستیی دوکتور قاسملو بناغەکانی حیزبی دێموکراتی کوردستان بە شیوەیەکی سەردەمیانەتر دادەمەزران. کاک کەریمی حیسامی لە باسی کۆنفرانسی ٣ دا دەنووسێ:

ڕۆژی ٢١ - ٦ - ١٩٧١ لە شاری کۆیە بە بەشداری ٣٢ کەس کۆنفرانسی سێیەمی حیزبی دێموکراتی کوردستان کرایەوە. لە سەرەتاوە ناکۆکی هەبو کە داخوا ئەمە کۆنفرانسی دووە، یا سێیە. دوکتور قاسملو لە سەر ئەوە پێی دادەگرت کە دەبێ ئەمە کۆنفرانسی دوو بێ.

هەروەها کاک کەریم دەنوسێ: پاشی تەواو بوونی کۆنفرانس کومیتەی ناوەندی ڕۆژی ٢٤ - ٦ - ١٩٧١ لە کۆبونەوەی خۆی دا بۆرۆی سیاسی لەو کەسانەی خوارەوە هەڵبژارد:

سەرچاوە
Serchawe

- دوکتور قاسملو.
- کەریمی حیسامی.
- حەمەدەمینی سیڕاجی.
- مامۆستا هێمن.

مەلا عەوڵای حەیباکی)!!!

دیارە لەسەر کۆنفرانسی ٣ کێشەیەکی دیکەش هەبوە کە کاک کەریم ئیشارەی پێ ناکا. ئەویش کۆنفرانسی ٢ی کومیتەی شۆڕشگێڕیی حیزبی دێموکراتی کوردستان بووە کە لە لایەن ڕێبەرانی جوڵانەوەی ٤٦ - ٤٧ ەوە لە نێو خۆی ڕۆژهەڵاتی کوردستان گیراوە و دوکتور قاسملو ، کاک حەمەدەمین و کاک کەریم ئەگەر کۆنفرانسی ٢ شیان قەبوڵ کردایە، ئەمەیان وەک کۆنفرانسی ٢ی حیزب قەبوڵ دەکرد. بەڵام چونکە کەسانێکی زۆرتر لە بەشدارانی کۆنفرانسی ٢ی کە لە ژێر ڕێبەریی شەهید ئەحمەد تۆفیق دا لە گوندی سونێیی باشوری کوردستان گیرابو لە کۆنفرانسی ٣ دا بەشدار بون، ئەو کرا بە کۆنفرانسی ٢ و ئەوەی جوڵانەوەی ٤٦ - ٤٧ فەرامۆش کرا.

ئەو ڕێبەریە توانی هێندێک سەروسامان بە کاری حیزبی بدا، ڕۆژنامەی کوردستان بڵاو بکاتەوەو پەیوەندی لە گەڵ ڕێکخراوە پرش و بلاوەکانی حیزب پێک بێنێ. هەروەها توانی هەل و مەرجی پێکهێنانی کۆنگرەی ٣ ئامادە بکا. لێرەشەوە دوکتور قاسملو هەلی بۆ ڕەخسا تا بناغەکانی هزری خۆی پتەوتر بکا ولە مەیدانی کردەیی کاری سیاسی دا تاقیان بکاتەوە.

⁕ گرنگترین پرێنسیپەکانی هزری قاسملو:

- ئەولە وییەت دان بە پرسی نەتەوەیی:

هەرچەند دوکتور قاسملو بۆخۆی لە نێو هێزە چەپەکان ڕا دەستی بە کاری سیاسی کردبو، لە وەڵاتێکی سۆسیالیستی سەر بە یەکیەتی سۆڤیەتی کۆن دەرسی خویندبو، باوەڕێکی قووڵی بە سۆسیالیزمی دێموکراتیک و دێموکراسی هەبو، بەڵام دەغدەغەی سەرەکی ئەو چارەسەرکردنی مەسەلە نەتەوەییەکە بو. هەم لە پەیوەندی لەگەڵ ڕێکخراوە چەپ و دێموکڕاتەکان دا و هەم لە پەیوەندی لەگەل دەوڵەتی ناوەندی دا، چ لە سەردەمی ڕژیمی پاشایەتی دا وچ لە سەردەمی کۆماری ئیسلامی دا، محەکی قاسملو بۆ هەڵسەنگاندنی دەسەڵات لە ناوەند، چۆنیەتی مامەڵەی ئەوان لەگەڵ مافی نەتەوایەتی کورد بو. نە

هەڵبژاردن و نە دروشمی دژی ئیمپڕیالیستی و نە ئیددیعای دێموکڕاسی، هیچیان نەدەبوونە هۆی ئەوەی کە دوکتورقاسملو بێنێتە سەر ئەو باوەڕەی با جارێ پشت لە مەسەلە نەتەوەییەکە بکەین و هەوڵ بدەین خەباتی دێموکڕاسیخوازی و دژی ئیمپڕیالیستی لە ئێران دا سەرکەوێ، جا ئەو کاتە دەتوانین داوای مافی خۆمان بکەین. هەرچەندە جێگیربوونی دێموکڕاسی وەک زامنێک بۆ پاراستنی مافە نەتەوەییەکان دەزانی، بەڵام پێی وابو کە مافی نەتەوەیی دەبێ لە تەوافوقێک دا بۆ نەتەوەی کورد بە ڕەسمی بناسینرێ، جا دامەزرانی دێموکڕاسی شوێنکارێکی باشی دەبێ، لە پاراستنی دەسکەوتە نەتەوەییەکان دا. بەڵام دێموکڕاسی خۆی لە خۆی دا مەرج نییە ببێتە هۆی چارەسەرکردنی مەسەلە نەتەوەییەکان.

سەربەخۆیی سیاسی: دوکتور قاسملو باوەڕی تەواوی بە سەربەخۆیی سیاسی حیزب هەبو .بە حەق پێی وابو کە هەرجۆرە دەخالەتێکی حیزبێک یا هێزێکی دیکە لە بڕیارەکانی حیزبی دێموکراتی کوردستان دا، دەبێتە هۆی دوورکەوتنەوە لە پرێنسیپە گشتییەکانی بڕیاری سەربەخۆ. ئەو بۆ چوونە بەجێیە کارێکی ئەوتۆی کرد کە هەم هەوڵەکانی دەستێوەردانی حیزبە سەراسەریەکان، بەتایبەت حیزبی توودە لە کار وباری حیزبی دێموکرات دا پووچەڵ بکاتەوە، هەم پێش بە دەستێوەردانی وەڵاتانی کە کوردستانیان بەسەردا دابەش کراوە ووەڵاتانی دیکەش لە نێو حیزبی دێموکڕات دا بگرێ. کە بێگومان لە لایەن هەمووی ئەوانەوە، هەوڵی زۆر دەدرا وباسکردن لەو هەوڵانە باسەکەمان زۆر دوور و درێژ دەکاتەوە. تەنانەت دەتوانم بڵێم حیزبی دێموکرات لەوبارەوە وبەهۆی ئەم سیاسەتەوە چ لە پەیوەندییەکانی دا لە گەڵ دەوڵەتی عێراق و چ لە بەرامبەر کۆماری ئیسلامی و ڕێکخراوە سەرانسەریەکانی ئێران دا زۆر سەربەرزانە هاتە دەر وپێویستە لەو بارەوە شانازی بە مێژووی حیزبی دێموکراتی کوردستانەوە بکەین.

گرنگی دان بە دێموکراسی، وەک میکانیزمێک بۆ پاراستنی مافەکانی تاک و کۆمەڵ:

لە هزری قاسملو دا دێموکڕاسی وەک مافی تاک وکۆمەڵ چاو لێ دەکرێ. لە دوای نۆژەن کردنەوەی حیزبی دێموکڕاتی کوردستانەوە تا ئێستا پازدە کۆنگرەی حیزب گیراوە. لە ڕاستی دا بەکارهێنانی شێوەی بەڕێوەبەریی دێموکڕاتیک لە نێو حیزبی دێموکڕات دا دەتوانم بڵێم لە نێو حیزبەکانی ناوچەی ڕۆژهەڵاتی نێوەڕاست دا بێ وێنەیە. هەروەک دەستاودەست کردنی دەسەڵاتیش تا ڕادەیەک جێ کەوتووە. دیارە بەخاتری ئەوەی ئێمە لە کۆمەڵگایەکی تا سەر ئێسقان دیکتاتۆری لێدراو دا پێگەیوین، ڕاددەیەک لە سەرەڕۆیی ودیکتاتۆری لە گۆشەیەکی مێشکی هەمووماندا ماوەو زۆرجار کۆسپ دەخاتە سەر ڕێگای ئەو هزرە باشەی کە بەرهەمی داهێنانی بیری قاسملویە لە نێو حیزب دا. تەنانەت دەتوانم بڵێم کە لە مێژووی حیزبی دێموکڕات دا ڕووی داوە کە خودی شەهید دوکتور قاسملوش لە چرکەساتێکی تایبەتی دا، ئەو گۆشەیە لە مێشکی بەکار هێنابێ و لە هزرەکەی خودی خۆی لای دابێ. بەڵام بە گشتی مێژووی دوکتور قاسملو و حیزبی دێموکڕات لە باری

کارکردن بە میکانیزمە دێموکڕاتیکەکان و بەرگری لە دێموکڕاسی لە ڕاددەی کوردستان و ئێران دا، نەک تەنیا نمرەی قەبووڵی دێنێتەوە، بگرە بۆ حیزبەکانی ڕۆژهەڵاتی نێوەڕاست جێگای لێ فێربوونیشە.

ئاوڕدانەوە لە مەسەلە کۆمەڵایەتیەکان لە چوارچێوەی سۆسیالیزمی دێموکڕاتیک دا:

هەرچەندە دوکتور قاسملو بۆخۆی لە بنەماڵەیەکی مڵکداری دەوڵەمەند لە دایک بووە. بەڵام هەر لە سەرەتای لاوەتیەوە باوەڕی بەوە هێناوە کە مرۆڤەکان هەموویان مافی ژیانێکی مرۆڤانەیان هەیە. هەر ئەوەش هانی داوە کە لە پێشدا بچێتە نێو حیزبێکی چینایەتیەوە. بەڵام دوو مەسەلەی گرنگ کە ئیمانێکی قووڵی پی هەبوون، کارێکیان کردووە کە ڕێڕەوی خۆی لە کاری سیاسی دا بگۆڕێ. ئەو دوو مەسەلەیەش نەتەوەیی بوون ودێموکڕات بوونن. لە سەرەوە باسمان کرد کە ئەولەوییەتی دوکتور قاسملو لە کاری سیاسی دا چارەسەرکردنی مەسەلە نەتەوەییەکە بوو. سەلماندمان کە ئەو کوردستانی وەک یەک وەڵات وکوردی وەک یەک نەتەوە دەبینی. دووەم مەسەلە دێموکڕاسی بو کە باوەڕێکی قووڵی پێ هەبو. ئەو ڕستەیەکی هەبو لە بارەیەوە و دەیگوت: "خراپترین دێموکڕاسیم لە باشترین دیکتاتۆری پێ باشترە". هەر ئەوەش وای کرد کە لە حیزبی ئیدەئۆلۆژیک دوور کەوێتەوە کە لە ڕاستی دا سیستمی حیزبایەتیەکەی دیکتاتۆرانەیە. جابا بەرگێکیشیان بە بەر دا کردبێ بە ناوی دیکتاتۆری پڕۆلیتاریا. هەربۆیەش تەنانەت کاتێک لە چێکو سلۆواکی مامۆستای زانکۆ بو، لە بەهاری پڕاگ دا ڕۆڵی گێڕاو لە دژی سۆسیالیزمی مەوجود لە وەڵاتانی یەکیەتی سۆڤیەت هەڵوێستی گرت. بەڵام ئەوەش دووری نەخستەوە لەوەی کە لایەنگری لە عەداڵەتی کۆمەڵایەتی بکا و هات سۆسیالیزمی دێموکڕاتیکی بۆ ئەو بەشە لە بۆچوونەکانی هەڵبژارد. تەنانەت هەنگاوێکیش چۆ پێش و هات ڕوانگەی خۆی بۆ سۆسیالیزم لە کورتە باسێک دا لەسەر سۆسیالیزم تیۆریزە کرد.

گرنگی دان بە شەففافییەت لە سیاسەت دا:

هەموومان دەزانین کە لە نێو سایسیەکانی ڕۆژهەڵاتی نێوەڕاست دا، مەسەلەی شەففافییەت شتێکی نامۆیە. بەڵام لە ژێر ڕێبەرایەتی هزری قاسملو دا، ڕاددەیەک لە شەففافییەت هەمیشە لە نێو حیزبی دێموکڕات دا هەبوەو هەیە. بۆیە دەڵێم ڕاددەیەک چونکە بەداخەوە لە نێو ئێمەش دا نەبووەتە فەرهەنگ و بە گوێرەی پێویست لە بەرچاو ناگیرێ. هەڵبەت دەکرێ بڵێین ئەو ڕێژەیی بوونە لە نێو کۆمەڵگای ئێمەدا بۆ هەموو مەسەلەکان، لەوانە دێموکڕاسیش، دەبێ لەبەرچاو بگرین.

پاراستنی دیسیپلینی حیزبی لە کاتێک دا کە دێموکڕاسی تەشکیلاتیش هەبێ:

لە هزری قاسملو دا دیسیپلین جێگایەکی تایبەتی هەیە. سەرەڕای ئەوەی کە دێموکڕاسی نێوخۆی ڕێکخراو زۆر گرنکە، بەڵام دیسیپلینی ڕێکخراوەییش گرنگی زۆری پێ دەدرێ. هەر ئەوەبو کە فەردپەرستی و قوتکردنەوەی دەسەڵاتی تاک لە نێو حیزب دا بەربەرەکانی لە گەڵ دەکرا وتا دوکتور قاسملو مابو، هیچ کاتێک ڕێگای نەدەدا تا خودی ئەویش لەسەرەوەی حیزب دابنرێ. فەرد دەبوایە تابعی ئۆرگان بێ و هیچ کەس نەدەبوایە لەسەرەوەی حیزب چاوی لێ بکرێ. تەنانەت دژی بڵاوکردنەوەی وێنە وپۆستەری خۆی لە نێو بنکە وبارەگاکانی حیزب دا بو. هەرچەند هەم ئاهەنگ کردنی دێموکڕاسی دەروون حیزبی ودیسیپلین لە حیزبێکی ڕۆژهەڵاتی نێوەڕاستی دا زۆر دژوارە، بەڵام دەکرێ بڵێم لانی کەم لە حیزبی دێموکڕاتی کوردستان دا هەمیشە هەوڵی بۆ دراوە. دیارە تا ئێستاش بە باشی جێگیر نەبووە و پێویستە کاری زۆری لەسەر بکرێ.

بەتایبەت لە باری ئاموزشیەوە دەبێ کاری زۆر بکرێ. چونکە بەداخێکی زۆرەوە تازە خەریکە دیسان سنووری نێوان ئەو دوانە تێک بچێ وتەنانەت فەردپەرستی سەرهەڵداتەوە. ئەوە یەکێک لە گرفتە گەورەکانی ئێمەیە. هەمومان خۆمان بە ڕێبواری ڕێگای قاسملو و پەیڕەوی هزری قاسملو دەزانین، کەچی تەنانەت خەریکە بە مردوویی بپەرستین و ئەوەی بە زیندوویی قەبووڵی نەدەکرد بە مردوویی بەسەری دا بسەپێنین. بەداخەوە زۆرجار تەنانەت لە نێو ڕووناکبیرانی دەرەوەی حیزبیش دا، کەسایەتیی قاسملو بەکار دەهێنرێ بۆ شکاندنی کەسایەتیە زیندووەکان. لاپەڕەکانی سۆسیال مێدیای کوردی پڕن لە بابەتی ئەوتۆ کە نا ئومێدی بڵاو دەکەنەوەو خەتێکی باتڵ بەسەر خەباتی دوای شەهید قاسملو دا دێنن. ئەوە نەک تەنیا پەیڕەوی کردن لە هزری قاسملو نییە، بەڵکو دژی ئەو هزرەشە. زۆر کەس دەڵێن تازە قاسملویەکی دیکە لە کورد دا هەڵناکەوێتەوە. ڕاستە هەر ئینسانێک شازە وقاسملو شازی شازانە، بەڵام زۆرکەس هەن کە بە پەیڕەوکردنی هزری قاسملو و بەکارهێنانی بە پێی هەل و مەرجی هزری قاسملو، ئەگەر پشتیان بگیرێ، دەتوانن کارەکانی ئەو درێژە بدەن. ڕێز لە قاسملو گرتن لەوە دایە کە قوتابی باش بدۆزرێتەوە تا لە کردەوەدا هزری قاسملو پیادە بکا، نەک وەلانانی هەموان و شکاندنی هەموان و بڵاوکردنەوەی بێ هیوایی.

لە بەرچاوگرتنی پرێنسیپەکانی مافی مرۆڤ لە کاری حیزبی دا:

لەبەرچاوگرتنی پرێنسیپەکانی نێونەتەوەیی جاڕنامەی مافی مرۆڤ یەکێک لە شانازییەکانی هزری قاسملویە. حیزبی دێموکڕاتی کوردستان لە گەڵ زۆر ڕێکخراوی مافی مرۆڤی وئاشتیخواز پەیوەندی ڕاسیتەوخۆی هەیە و تەنانەت پەیمانیشی

لەگەڵ ئیمزا کردوون. لەگەڵ ڕێکخراوی ژنێڤا کاڵ پەیمانی ڕیعایەتکردنی مافی ژن ومنداڵی ئیمزا کردووە. ڕەنگە لەوەش دا تا ئێستاش نەگەیشتبێتە جێگای پەسندی خۆی، بەڵام هەنگاوی بۆ ناوە. حیزبی دێموکرات هیچ کات تێرۆری بە تیرۆر وەڵام نەداوەتەوە. لە گەڵ بەدیگیراوانی شەڕ بە ڕاددەیەکی ڕێژەیی جوان جووڵاوەتەوە. زۆر زیندانیی لای حیزب کە ئازاد کراون، بونەتە لایەنگری حیزب. ڕەنگە لە هێندێک گۆشە و کەناری ڕێکخراوەیی دا هەڵە ڕووی دابێ، بەڵام سیاسەتی حیزب لە ژێر هێژمۆنی هزری قاسملو دا بە گشتی ڕیعایەتکردنی مافی مرۆڤ بووە. جگە لەوەش ئاشتیخوازی وئامادەیی بۆ چارەسەری کێشەکان بە ڕێگای ووت و وێژ دا، هەرچەند لە چەند جێگا دا، بەتایبەت لە تیرۆرکردنی خودی شەهید قاسملو دا زەربەی لێداوە، بەڵام تا ئێستاش ئەو ئاشتیخوازییەی حیزب هەر درێژەی هەیە.

گرنگی دان بە ناساندنی مەسەلەی کورد لە بواری نێونەتەوەیی دا:

دوکتور قاسملو دەتوانم بڵێم هەر لە ساڵی ١٣٢٧ە وە کە بۆ درێژەدانی خوێندن ڕووی لە پاریس کرد، بناغەی ڕایەڵ وپۆیەکی بەرفراوانی کاری دیپلۆماسی دانا. سەرکەوتوترین کاری دوکتور قاسملو لەو بوارەدا ئەوەبو کە لە هەموو جۆرە پەیوەندییەکانی کەڵکی وەردەگرت بۆ ئەوەی دۆستی دایمی بۆ مەسەلەی کورد پەیدا بکا. زۆرێک لە دۆستەکانی سەردەمی خوێندکاری ئەو لە دوای ساڵەها ساڵ لە بوارەکانی دەوڵەتداری، زانستی و ڕۆژنامەوانی دا کە پێشتر لە لایەن ئەوەوە شارەزا کرابون بە مەسەلەی کورد، بونە لایەنگری کورد و لە مەیدانی کردەوە دا دۆستایەتی خۆیان بۆ گەلی زۆرلێکراوی کورد سەلماند.

مەسەلەیەکی دیکەی گرنگی بواری دیپلۆماسی دوکتور قاسملو ئەوەبو کە هەر لە سەرەتاوە و دواتریش کە وەک ڕێبەرێک پەیوەندی دەگرت، بە هۆی خەرمانێکی دەوڵەمەند لە زانست، کۆمەڵایەتی بوون، ئیمان بەخۆبوون، شارەزایی لە فەرهەنگی گەلان دا و شەففاف بوون و ڕووک بوون لە سیاسەت دا و ڕاگرتنی پەیوەندییەکان، کارێکی دەکرد کە هەرکەس بۆ جارێک بیدیایە، ئیدی نەی دەتوانی دەستی لێ هەڵگرێ و دەبو بەدۆستی هەمیشەیی.

لە هەمووی گرنگتر لە پەیوەندییە دیپلۆماسییەکان دا ئەوەبو کە لە هەر پەیوەندییەک ئەو ڕۆڵی سەرەکی لە باسەکان دا بە دەستەوە دەگرت و بەو کاریزمایەی کە هەبوو بەسەر کەش و هەواکە دا زاڵ دەبوو زۆرتر دەبو گوێی لێ بگرن تا ئەوەی کە ئەو گوێ بگرێ. من بۆخۆم لە کۆبونەوە و دیداری جۆراوجۆردا شاهیدی زاڵبوونی دوکتور قاسملو بووم بەسەر کەش وهەوای دەورو بەری دا. بۆ وێنە دەتوانم ئیشارە بە بەشداریمان پێکەوە لە کۆنگرەی ساڵانەی حیزبی سۆسیالیستی فەڕانسە لە شاری لیۆن ساڵی ١٩٨٣ بکەم کە چەندین هەیئەتی گرنگی سیاسیمان پێکەوە دیت. یا لەو پەیوەندیانەی کە لەگەڵ

دەوڵەتی فەڕانسە، لە گەڵ چەند ڕۆژنامەنووسێک، لە دانیشتنەکانی نێو شووڕای میللی موقاوەمەت و لە گەڵ دەوڵەتی عێڕاق و زۆرێک لە حیزب و ڕێکخراوی سیاسی لە کوردستان و لە دەرەوەی وڵات بکەم. لە هەموو ئەو دیدار ودانیشتنانە دا دوکتور قاسملو سەر وگەردنێک لە باقی بەشداران لە سەرەوەتر بوو. باس لەوبارەوە زۆرە و بەتەنیا سیمینارێک هەڵدەگرێ، بۆیە لێرەدا بەوەندە بەس دەکەم کە بڵێم دوکتور قاسملو مێتۆد و میکانیزمی تایبەت بە خۆی هەبو بۆ کاری دیپلۆماسی ودەکرێ وەک بەشێک لە هزری ئەو کە بۆ بەکارهێنان دەبێ کەڵکی لێوەربگیرێ. با ئەوەندەش بڵێم کە ئێمەش ڕێبوارەکانی ئەو لە کاری دیپلۆماسی دا کەممان کەڵک لێ وەرنەگرتووە. یەکێک لە هۆیەکانی ئەوەی کە حیزبی دێموکڕات تا ئێستاش پەیوەندییەکی بەربڵاوی هەبێ، دەگەڕێتەوە بۆ کەڵکوەرگرتن لە تاقیکردنەوەکانی شەهید دوکتور قاسملو.

چۆنیەتی گرنگی دان بە هزری قاسملو:

لە کۆتایی دا پێمخۆشە ئیشارە بەوە بکەم کە درێژەدانی ڕێبازی دوکتور قاسملو و گرنگی دان و بەکارهێنانی هزری دوکتور قاسملو، بەوە نابێ کە دایم بکروزێینەوەو بناڵێنین کە تازە جارێکی تر ڕێبەری وامان نابێتەوەو بێ کەس بووین و هیچمان بۆ ناکرێ. یا لە سۆشیال مێدیا دا بە سەر و گوێلاکی ڕێبوارانی ڕێگای قاسملو دا بدەین کە ئەوانە هیچ نین و دوای قاسملو باشترە لە ماڵی خۆیان دانیشن. ئەوە لە ڕاستی داهیچ خزمەتێک بە هزری قاسملو ناکا و ڕووحی شەهیدی ڕێبەریش شاد ناکا. ڕووحی شەهیدی ڕێبەر بەوە شاد دەبێ کە دەیان کەسی لێوەشاوەی وەک ئەو کاری گەورەتریش لەوی بەرهەم بێنن. کە هزرەکەی و ڕێبازەکەی پڕ بێ لە قاسملوی لاوی تازە پێگەیشتوو و چالاک. ئێمە لە کەرەسەی ئینسانیی لێوەشاوە دا هەژار نین. سەدان لاوی خوێندەوار لە پلەی هەرەباڵامان هەیە. هەزاران ڕێبواری بەوەفای قاسملو لە نێوخۆی ڕۆژهەڵاتی کوردستان، لە باشووری کوردستان و لە دەرەوەی وڵاتمان هەیە کە دەرسی خەبات لەو ڕێبەرە مەزنەوە فێربوون. پێویستە ووره بدەین بە خۆمان و بە لە خۆڕادیوی هەوڵ بدەین چالاکیەکانی دوکتور قاسملو درێژە بدەین و هزر و ڕێبازەکەی دەوڵەمەند بکەین.

شتێکێ دیکەش کە پێمخۆشە لەو بارە باسی بکەم، ئەوەیە کە هیچ ڕێبەرێک و هیچ کەسێک تاسەر نامێنێ. ڕەنگە ئەگەر ئەو کات دوکتور قاسملو شەهیدیش نەکرابایە، ئێستا هەر لە نێومان نەمایە. ئێمە پێویستە وەک سەردەمی قاسملو داهێنان و بەرهەمهێنانی فکریمان هەبێ. هەر سەردەمە سیاسەت و میکانیزمی تایبەت بە خۆی هەیە. پێویستە بۆ هەر قۆناغەی سیاسەتسازی تایبەت بەو قۆناغە بکەین و بەردەوام خۆمان بە ڕۆژەڤ بکەینەوە. ناتوانین تا دنیا هەیە هەر بڵێین دوکتور قاسملو سەبارەت بە فلان شت و ئاوای فەرمووە. ئەوە نابێتە پەیڕەوکردنی هزری قاسملو. پەیوڕەوکردنی هزری قاسملو بە لە بەر چاو گرتنی ئەو چەند پرێنسیپە گشتیانە دەبێ کە لە سەرەوە باسم کردن. بەڵام بۆ داڕشتنی سیاسەتی ڕۆژ و

تەنانەت بۆ دیاریکردنی ئامانجەکانیشمان پێویستمان بە هەڵسەنگاندنێکی مەیدانیی سەردەمی خۆمان هەیە.

هیوادارم بتوانین ڕێبوارێکی بە وەفای ڕێگای هەموو شەهیدە سەربەرزەکانمان بین.

هەرلە شەهید پێشەوای مەزن، شەهید قاسملو و شەهید شەڕەفکەندییە وە تا باقی شەهیدانی سوورخەڵاتی گەلەکەمان

١٦ - ٧ - ٢٠٢٢

مستەفا شڵماشی

سەرچاوە: دیواری فەیسبووکی مستەفا شڵماشی

ڕێکەوتی: ١٨ی جوولای ٢٠٢٢

ئامادەکردنی: ڕەحمان نەقشی

پووشپەڕی ٢٧٢٢ی کوردی = جوولای ٢٠٢٢ی زایینی

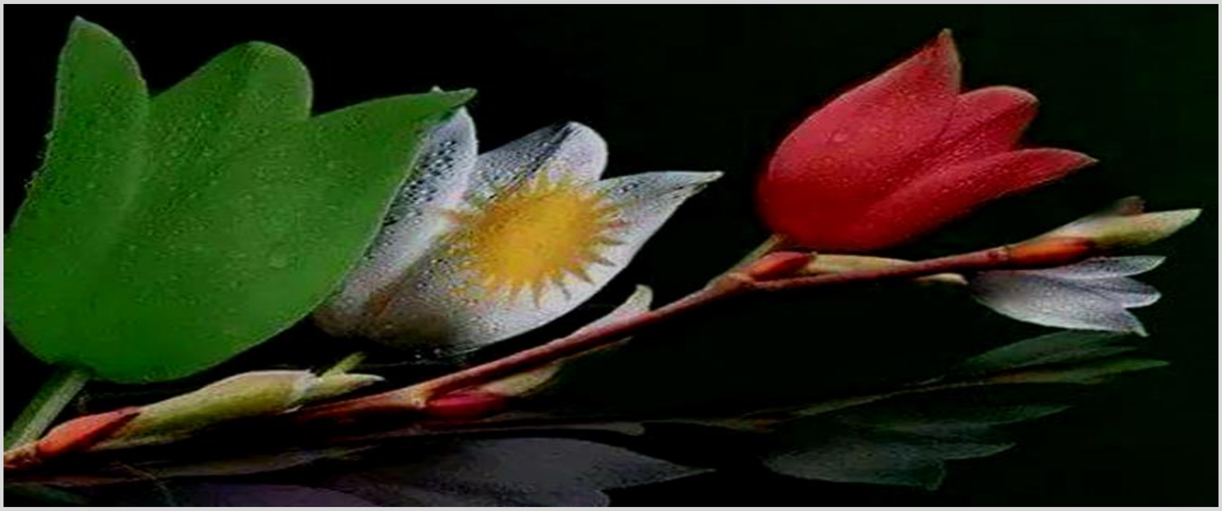

سەرچاوە
Serchawe

سپاس و پێزانین

بۆ هاوڕێ مستەفا شڵماشی بۆ هەڵسەنگاندن و ئەم پێناسەکردنی هزری قاسملوو.

دەستتان خۆش و هەروا قەڵەم ڕەنگین بن بۆ گەل و نیشتمان.

ڕەحمان نەقشی